

# Jeugdgezondheidszorg en Integrale Vroeghulp: samen sterk

**Een informatiesheet voor bestuurders en beleidsmakers van gemeenten en samenwerkingspartners uit de jeugdgezondheidszorg om een effectieve samenwerking te bewerkstelligen voor jonge kinderen met ontwikkelingsachterstanden als gevolg van een beperking.**

## **Handreiking Jeugdgezondheidszorg en Integrale Vroeghulp: samen sterk**

Hoe kunnen jeugdgezondheidszorg (JGZ) organisaties een bijdrage leveren aan het behouden en borgen van de doelstellingen van de Integrale Vroeghulp-netwerken? En op welke wijze kan de JGZ ondersteund worden in hun gesprekken met gemeenten? Daar geeft de handreiking Jeugdgezondheidszorg en Integrale Vroeghulp: samen sterk antwoorden op. De handreiking is een gezamenlijk product van de taskforce Integrale Vroeghulp (IVH) en het Nederlands Centrum Jeugdgezondheid (NCJ).

## **Wat doen de netwerken Integrale Vroeghulp?**

De netwerken Integrale Vroeghulp zetten zich in voor kinderen met ontwikkelingsproblematiek of een beperking. De werkwijze is een netwerk van partners op het gebied van vroegsignalering, integrale diagnostiek, gezinsondersteuning, onderwijs en zorg voor jonge kinderen met ontwikkelingsachterstanden als gevolg van een beperking. In een zo vroeg mogelijk stadium zorgt Integrale Vroeghulp voor de juiste zorg en begeleiding, zodat het kind zich zo goed mogelijk kan ontwikkelen en een zo zelfstandig mogelijk leven kan leiden.

## **Wat is de meerwaarde van IVH voor de jeugdgezondheidszorg, gemeenten en de samenleving?**

De netwerken IVH hebben hun waarde aangetoond, ook in financiële zin. De opbrengsten zijn een lager ziekteverzuim van de kinderen én ouders, lagere zorg-zwaartepakketten, een snellere doorstroom naar passend onderwijs (regulier of speciaal) en vermindering van maatschappelijke overlast. De baten voor de gemeenten zijn de juiste, efficiënte en kwalitatief goede zorg voor jonge inwoners, door een optimale ontwikkeling van het kind is er een grotere kans op (blijvende) arbeidsparticipatie van de ouders en (op termijn) van het kind zelf, en minder ontspoorde kinderen. De maatschappelijke opbrengsten van IVH zijn hoger dan de kosten ervan.

## **Hoe vullen jeugdgezondheidszorg en IVH elkaar aan?**

Door intensieve samenwerking tussen de JGZ en IVH wordt het netwerk rond kind en gezin efficiënter en meer sluitend. De JGZ richt zich op alle kinderen en IVH op een kleinere, specifieke kwetsbare groep: jonge kinderen (0-7 jaar) met dreigende ontwikkelingsachterstanden als gevolg van een beperking. Het

*Bij zorgen over de ontwikkeling van jonge kinderen*



gaat hierbij om gezinnen die vragen hebben op meerdere gebieden tegelijkertijd.

De JGZ kijkt met een integrale blik naar de biologische, psychische en sociale aspecten van de gezondheid, groei en ontwikkeling van jeugdigen. IVH heeft rond hun ontwikkelingsvraagstukken specialistische (para)medische kennis en expertise ontwikkeld en uiteenlopende specialistische partners bij het netwerk betrokken. IVH brengt zodoende (para)medische, ontwikkelingspsychologische, (ortho)pedagogische en maatschappelijke kennis bij elkaar.

### Eindelijk duidelijkheid

'Onze zoon is nu bijna zeven jaar oud. Al op heel jonge leeftijd hadden we het gevoel dat hij anders was. Onrustig, niet stil kunnen zitten, moeite met concentreren. Natuurlijk maak je je als ouders ongerust. Via de jeugdgezondheidszorg zijn we verwezen naar Integrale Vroeghulp. Daar ging een wereld voor ons open: mensen die met veel begrip voor onze situatie naar ons luisterden. Integrale Vroeghulp regelde de nodige onderzoeken. Onze vermoedens werden bevestigd. We weten nu wat er met onze zoon aan de hand is. Het gaat niet om het etiketje. We willen hem gewoon de beste kansen bieden in het leven. Er vroeg bij zijn, is in zijn geval heel belangrijk.'

### Hoe krijgt IVH een plek in het lokale jeugd-domein?

Door de invoering van de Jeugdwet veranderen de organisatie en uitvoering van IVH. Vanaf 1 januari 2015 moeten kinderen en jongeren met een beperking en hun ouders voor de zorg en begeleiding die zij tot dan uit de AWBZ ontvingen, een beroep doen op de gemeente. Ook kan door de decentralisatie de jarenlange ervaring en specifieke expertise die in de IVH-netwerken zijn opgebouwd, versnipperd raken. Om dit te voorkomen doen de netwerken IVH een beroep op de jeugdgezondheidszorg om hun bijdrage te leveren aan het behouden en borgen van de doelstellingen van de IVH-netwerken.

In veel gemeenten is nog niet precies duidelijk hoe IVH vorm en inhoud zal krijgen. Of hoe de expertise, opgebouwde ervaring en werkwijze van de IVH-

netwerken een goede plek krijgen en geborgd worden in het lokale jeugddomein. Gemeenten zoeken naar slimme aanpakken die goed aansluiten bij meer zelfredzaamheid van de burger, minder overheidsinterventies, betere dienstverlening door integraal werken en realisatie van lagere kosten. De jeugdgezondheidszorg kan een grote bijdrage leveren aan het oplossen van dit vraagstuk.

Ook zoeken gemeenten mogelijkheden om expertise te behouden en ervaringen te gebruiken van de IVH. Hoe kunnen deze netwerken, met 15 jaar ervaring op het gebied van heel kwetsbare jonge kinderen, een plek krijgen in het lokale jeugddomein?

### 10 aanbevelingen

Antwoorden op bovenstaande vragen worden gegeven in de handreiking. Daarin staan 10 concrete aanbevelingen voor de JGZ om in gesprek te gaan met gemeenten. Nieuwsgierig? Download de handreiking *Jeugdgezondheidszorg en Integrale Vroeghulp: samen sterk*.

### Lever uw bijdrage aan de kennisbank JGZ!

Het dossier **Jeugdgezondheidszorg** op de Kennisbank van de community Integrale Vroeghulp kent al een aantal inspirerende voorbeelden. Deze zijn uitgewerkt in de handreiking. Uiteraard zijn er nog veel meer voorbeelden in andere regio's.

Deze praktijkvoorbeelden kunt u online beschikbaar stellen op de **community Integrale Vroeghulp**, in het **dossier jeugdgezondheidszorg** om professionals en samenwerkingspartners uit de sector te inspireren.

Nog geen lid? Registreren kan hier: [integralevroeghulp.pleio.nl/register](http://integralevroeghulp.pleio.nl/register)